

K A K T U S

JANUAR

1977

ÅRG. 12 . NR. 1

KAKTUS

udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober
som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød.

Annoncer: Peter Claes Rundblad, Præstehusene 33, 2620 Albertslund.

Tryk: C. Nordlundes Bogtrykkeri, 3400 Hillerød.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 70 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, 2700 Brønshøj. Giro-nr. 6 57 87 13.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 15. november

Annoncepris: $\frac{1}{4}$ side 150 d. kr. – Preise für Anzeigen: $\frac{1}{4}$ Seite 150 d. kr. – Price for ads: $\frac{1}{4}$ page 150 d. kr.

Selskabets styrelse:

Formand: Frans Laursen, Midtjyllands Landbo- og Husholdningsskole, 7200 Grindsted, telf. (05) 32 05 02.

Næstformand: Ebbe Skov, Abigaelsvej 18, 2. sal, 5000 Odense.

Sekretær: Finn Ålbæk Madsen, Langedamsvej 11, 5500 Middelfart, telf. (09) 41 28 56.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, 2700 Brønshøj, tlf. (02) 94 61 74.

Bibliotekar: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, 2770 Kastrup, telf. (01) 51 66 06.

Redaktør: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød, telf. (03) 26 21 09.

Redaktionsmedlemmer:

Peter Claes Rundblad, Torbenfeldvej 10, 2700 Brønshøj, telf. (01) 28 25 78.

Cees Rijk van Ravens, Karisveien 122, 2013 Skjetten, Norge.

H. Keil, Dansk Forsamlingshus, Ny Bjernt, 2381 Neuberend/Schleswig, Westdeutschland.

Kredsrepræsentanter:

Østjylland: Roar Nielsen, Søndervangen 13, 8260 Viby.

Fyn: Ebbe Dreyer Skov, Abigaelsvej 18, 2. sal, 5000 Odense.

Sjælland: Poul Erik Hansen, Thorsgade 26 B, 2. th., 2200 Kbh. N.

Slesvig: H. J. Müller, 2380 Slesvig, Melkstedtdiek 9.

Norge: Ivar Idsøe, Lønningsåsen 12, N-5400 Stord, Norge.

Sydsverige: Per Thelander, Kastanjegata 19 c, 22356 Lund, Sverige. Telf. 046/13 21 97.

Forsidebilledet: Fra vort medlem Bjarne Arnli i Munkebo har vi modtaget dette billede af *Echinopsis* i blomst. Arnli skriver selv, at det højst sandsynligt ikke er nogen sjældenhed, men han synes, at medlemmer, som ikke har set en sådan i virkeligheden, skulle have lejlighed til i hvert fald at se et billede af den. Det samme mener vi. Indsenderen mener, at planten er en *Echinopsis eyriesii* eller en hybride. Den er 70 cm høj og 21 år gammel.

Slægten Notocactus

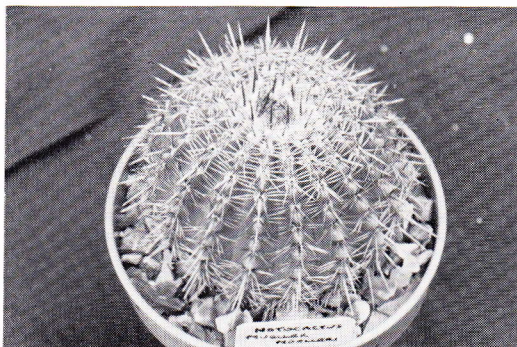
(Fortsættelse fra *Kaktus* nr. 3 1976)

I min sidste artikel behandlede jeg grupperne 1-4, efter den klassifikation som blev bragt i den første artikel. Denne gang vil jeg fortsætte med grupperne 5-7.

Gruppe 5 indeholder *Mammulosi*, hvis typeplante er *N. mammulosus*, en plante, som hører til de mest almindelige Notocacti, og som næsten findes i enhver samling, stor eller lille. Mange af dem er desværre hybrider, idet de har deres ophav i kulturfør, der jo som bekendt ofte er af en noget tvivlsom ægthed. Den egentlige plante er kugleformet, dog med alderen mere søjleformet og har, til sammenligning med sin nære slægtning *N. submammulosus*, mere kompakt tornedragt. Sidstnævnte art er større og kraftigere og har ligeledes kraftigere torne, som dog ikke er så tætte som hos *N. mammulosus*. I følge Walter Rausch findes begge arter omkring Perijolis i Uruguay, og de der fundne eksemplarer af begge arter har betydelig mere åben tornedragt end normalt. *N. mammulosus* har adskillige former og varieteter, hvad der hænger nøje sammen med det store udbredelsesområde, som strækker sig gennem hele Uruguay, det sydlige Brasilien og de nordlige stater i Argentina. I de fleste tilfælde synes disse varieteter ikke at have nogen berettigelse og kan jævnføres med problemet omkring *N. ottonis*. (se *Kaktus* s. 51, 1976.)

Der findes imidlertid enkelte arter, som står den nær, og som er værd at nævne. *N. allosiphon* er et meget nydelig og smukt tornet medlem af denne gruppe, som dog anses for at stå *N. orthacanthus* meget nær, hvis ikke synonym. Den sidstnævnte blev fundet så tidligt som 1827 nær Montevideo og oprindeligt betragtet som hjemmehørende i slægten *Mala-cocarpus*, Britten & Rose. Derpå blev den overført til *Wigginsia*, indtil nu hvor den betragtes som en *Mammulosi*. Endelig betragtes begge arter af nogle som synonymer, idet de skulle være økotypen fra næsten samme lokaliteter. *N. allosiphon* blev fundet i 1972 af D. van Vliet, som gav den det provisoriske navn *N. aciculatus*.

N. floricomus, beskrevet i Backeberg's *Cactaceae* med fire varieteter, er en anden såkaldt

Notocactus mueller-moelleri

art, der står *N. mammulosus* nær. Både arten og varieteterne kunne utvivlsomt indordnes under en bredere beskrivelse af *N. mammulosus*. *N. mueller-moelleri* er navnet på en anden nær slægtning. Planten har korte torne, som er kraftige, og udadvendt midtertorn. Den er aldrig blevet gyldig beskrevet, og mine planter ligner *N. allosiphon* en hel del. Der mangler stadig en grundig bearbejdelse af *Mammulosi*.

N. pampeanus har både fået status som egen art og varietet af forskellige autorer, men efter min mening er den synonym med *N. submammulosus*. Jeg har endnu aldrig været i stand til at se de forskelle, der skulle være, og ingen eksperter har endnu kunnet gøre det!

Alle disse planter har klokkeformet blomst. En ny og meget interessant opdagelse i dette kompleks er *N. roseoluteus*, hvis plantelegeme er kobberagtigt grønt med blåligt skær mellem ribberne. Blomsten skulle være svagt laksefarvet med skinnende gul blomsterbund. Skønt blomstens farve således synes nær rutilans's, så er formen det ikke, idet rutilans ikke er klokkeformet, men mere trumpetformet. *N. rutilans* er velkendt med sine blegt rødkarmine blomster. Den hører til de mindre arter, og selv om den vokser sig svagt søjleformet med alderen, så bliver den egentlig aldrig særlig stor, idet den hele tiden skrumper ved basis. Nyvækst og indskrumpning kommer derved til at stå i et ejendommeligt forhold til hinanden. Den synes at foretrække mere fugtighed end de fleste

andre *Notocactus*, idet den let mister rød-derne, hvis den står for tørt. Nær er også *N. mueller-melchersii*, som ikke må forveksles med *N. mueller-moelleri*. Den ligner rutilans i væksten, men har gul trompetformet blomst med lancetformede kronblade. Hos alle disse Mammulosi sidder støvbærerne tæt omkring griffelen.

Endelig er der *N. werdermannianus* og *N. vanvlietii*, som synes at stå hinanden meget nær, hvis de da ikke skulle være ens! Begge er lysegrønne planter, og forskellen skal findes i tornedragten, som hos førstnævnte er udadrettet, hvor de hos sidstnævnte sidder tættere bøjet ind mod plantelegemet. *N. vanvlietii* kunne godt betragtes som en varietet af *N. werdermannianus*. *N. werdermannianus* blev for nogle år siden solgt af flere velrenommerede importører, og jeg købte to eksemplarer, som imidlertid ikke har det ringeste med den at gøre, men snarere var floricomus former af mammulosus. *N. werdermannianus*, som blev opdaget så tidligt som i 1942 i *Tacuarembó* i Uruguay, var faktisk ganske ukendt for samlere indtil for ganske få år siden.

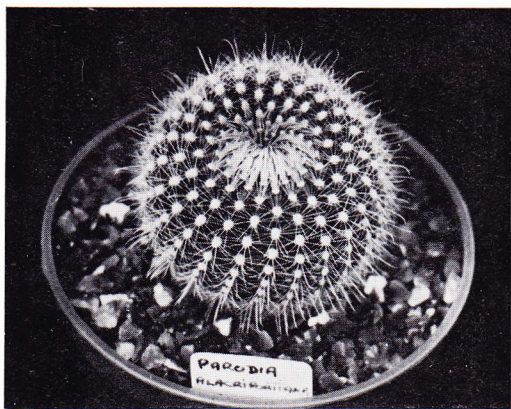
N. buiningii er en ganske usædvanlig udseende *Notocactus*, som er svær at rubricere, og som er hjemmehørende i Livramento på grænsen mellem Uruguay og Brasilien. På grund af sin blomsterstruktur burde den høre hjemme hos *Wigginsia*, men frøet med et stort basalt hilum ligner mere Backeberg's underslægt *Neo-Notocactus*, som indbefatter Mammulosi, som *N. buiningii* altså også følger sig tilknyttet. Den danner derfor muligvis et forbindelsesled mellem *Wigginsia* og Mammulosi. Den vokser altid enkelthovedet og er lys græsgrøn. Ribberne er meget tynde og danner skarpe vinklede »lommer«, som næsten dækker areolerne, hvad der giver den både et usædvanligt og interessant udseende. Selv om blomsterstrukturen ligner *Wigginsia*'s, så fornægter dens fremtoning det, idet alle mine planter har frembragt et tætsiddende bundt af høje blomster fra kronen med meget tæt brunt uldent hår med nåleformede børster. Efter min erfaring er den slem til at miste sine rødder og meget svær at starte igen. Jeg har mistet tre planter på denne måde, hvad der er ret så usædvanligt, idet andre *Notocactus* forholdsvis let danner rødder igen. Gruppe 6 omfatter *Horstae* med *N. horstii* som typeplante. Den blev fundet så sent som 1966 i Rio Grande do Sul. Det er den eneste

Notocactus med rent orange blomst, støvdrager, støvknapper og støvfang. Plantelegemet vokser normalt enkelt, men et af mine eksemplarer, som er ca. 14 cm i diameter, dannede for en to-tre år siden adskillige sideskud. Den blomstrer sent på året, og den synes at være vanskelig at få til at sætte frø trods krydsbestøvning. I år er det dog anderledes, idet den øvre del af planten er dækket med frø. Skønt jeg har købt frø fra forskellige firmaer, er det ikke lykkedes mig endnu at frøformere den. Måske sår jeg på et forkert tidspunkt på året eller også mister frøet hurtigt sin spireevne, og jeg håber derfor, at mit eget frø skal vise sig mere givende. *N. horstii* har nogle få farvevarieteter, hvad blomsterfarve angår, idet

Notocactus horstii

nogle er mørkere og andre næsten rent rødorange. *N. muegelianus* er et ikke gyldigt navn for en efter alt at dømme rødorange form. *E. erythrinus* er et ligeledes ugyldigt navn for en mere dyb orange form. *N. berteri* var den første i denne gruppe, som blev opdaget, og det så langt tilbage som 1936. Den blev genopdaget af Horst nær Livramento i 60'erne og alligevel har den aldrig fået andet end en kort beskrivelse uden f. eks. en officiel publikation af blomsterfarven. Blomsten er imidlertid purpurkarmin med hvid midte, og det er en art, som skal være temmelig stor, før den er blomsterdygtig. Jeg har en plante, som Albert Buining mente måtte være en hybrid med rutilans, og denne blomstrede noget tidligere med en purpuragtig karmin blomst. Muligvis findes der en hel del af sådanne hybrider i samlinger rundt omkring. Nært beslægtet med den er *N. pseudo-berteri*, som ligner den meget, bort-

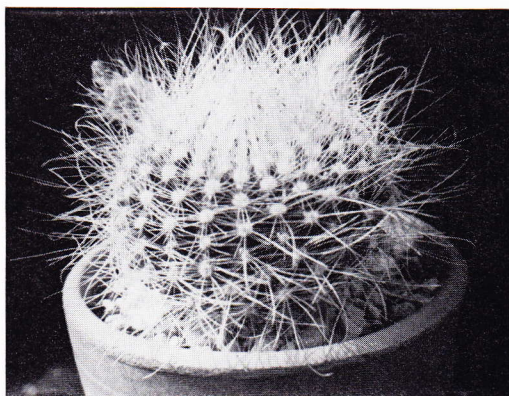
Notocactus alacriportanus

set fra at den er større og har gul blomst, og således danner overgang mellem *Horstae* og *Neo-notocactus* (syn. *Mammullosi*). Det er en af de få *Notocactus*, jeg endnu ikke har haft i min samling. Den blev opdaget af Buining i 1968 i Livramento.

Det fjerde medlem af gruppen er *N. purpureus* med purpur blomst, som blev fundet i 1970 i det sydlige Sierra Geral i Rio Grande do Sul. Efter min erfaring skal den være meget stor, før den når sin blomsterdygtighed. Jeg har et eksemplar på 12 cm i diameter og ligeledes 12 cm i højden, som endnu ikke har blomstret. Gruppe 7 indeholder *Alacriportanae*, som er en meget interessant gruppe, idet dens medlemmer oprindeligt gik under navnet *Parodia*. En grundigere undersøgelse af strukturen af blomst, frugt og frø gjorde imidlertid, at de blev overført til *Notocactus*. De findes stadig hist og her under navnet *Parodia*, hvilket er mindre heldigt, da de er hjemmehørende i Rio Grande do Sul og således helt uden for rammerne for *Parodia*. *N. alacriportanus* blev som den første fundet af Berger nær Porto Alegre i 1939. Den er beskrevet som en kugleformet, med alderen dog noget forlænget plante med mørkegrøn plantelegeme og en diameter på 8 cm. Den ses ikke særlig ofte i samlingerne, men jeg har et podet eksemplar med mindst 30 hoveder. Den få hvert år mindst 100 blomster, som ligner *N. muricatus*’, skønt mindre. Blomsten er selvsteril, og da jeg kun har dette eksemplar, synes den eneste formeringsmåde at være den vegetative. Den bedre kendte *N. bueneckeri*, som blev fundet i Santa Catarina i Brasilien, blev beskrevet af Buining som en *Parodia*.

Autoren kan dog let undskyldes, når man betragter plantens smukke tornedragt, som med hensyn til tornenes pyramideagtige form leder tanken hen på så mange *Parodiae*. Dette gør sig især gældende i varieteten eller formen med hvide glasagtige torne. Blomsten er gullig med et grønligt stænk, hvor *N. alacriportanus* er rød. Den producerer imidlertid villigt frø selv uden fremmedbestøvning. *N. brevihatatus*, fundet i 1925, har meget korte krogterne, som bogstaveligt dækker planten. Den er mindre end de to andre, og blomstrer ligesom *N. alacriportanus* rødt og er også selvsteril.

N. brasiliensis er den ældste i gruppen, idet den allerede i 1925 blev omtalt i et argentinsk tidsskrift. Da den imidlertid aldrig er blevet genfundet, er den sandsynligvis udryddet gennem erosion af sin lokalitet, og man kan godt sætte spørgsmål ved dens berettigelse som en gyldig art. Den har intet at gøre med den plante, som undertiden ses med dette navn. Her drejer det sig om en plante ret lig *N. mammulosus*, dog uden gyldig beskrivelse.

Notocactus bueneckeri

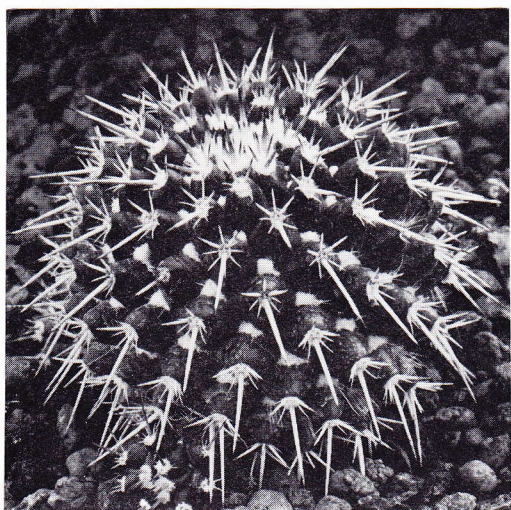
N. rechensis er den mindste i denne gruppe og blev fundet i 1968 ved Ana Rech i Rio Grande do Sul. Blomsten er gul med tilspidsede gule kronblade og er selvsteril. Plantelegemet er lysegrønt med svage gullige torne.

*K. Halstead,
Little Firtees,
Wellington Close, Dibden Purlieu,
Southampton, England.*

Oversættelse: P. Brandt Pedersen.

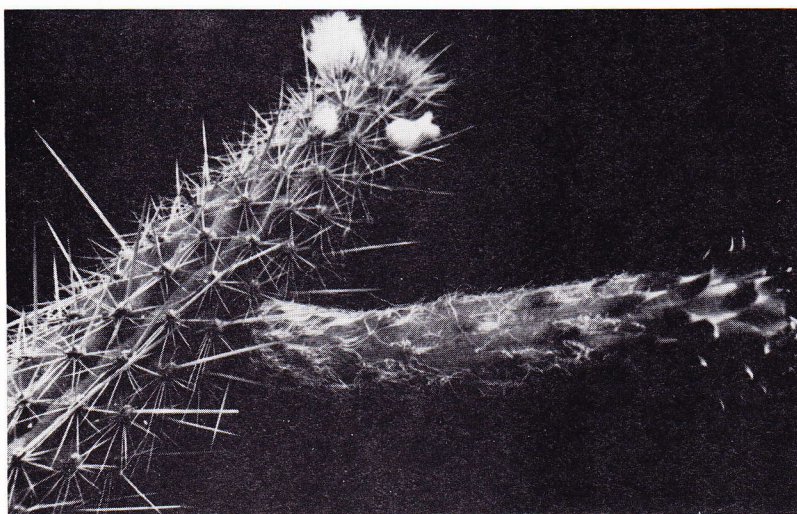

Vindues- karmens planter

Echinopsis kratochviliana Backbg. er hjemmehørende i det nordlige Argentina. Med sin store blomstervillighed og fordringsløshed er den en velegnet plante for vindueskarmen. En porøs jord, gerne med rigelig næring i vækstperioden, er passende. Om sommeren skal den stå lyst og have en del sol. I hvileperioden om vinteren skal den dog helst stå køligt og da tørt. Det vil fremme blomstervilligheden. Blomsterne er hvide til cremefarvede og vellygtende. Gennem mange år har planter af slægten *Echinopsis* været værdsat som stueplanter. Oftest har det dog været de større arter og deres hybrider, man har set, medens vor plante hører til de mindre arter, som er samlet i underslægten *Pseudolobivia*. Billedet viser en plante, som står i en 9 cm potte.

Mammillaria tolimensis hjemmehørende i det centrale Mexico. Vi har tidligere haft planter af slægten *Mammillaria* med under denne rubrik, og det er ikke underligt, da denne slægt omfatter mange både smukke og taknemlige

Øverst:
Echinopsis
kratochviliana

I midten:
Mammillaria
tolimensis

Nederst:
Cleistocactus
smaragdiflorus

Øverst:
Faucaria
albidens

I midten:
Huernia
striata

Nederst:
Huernia
schneideriana

planter at have med at gøre. Billedets plante er ca. 10 cm i diameter, men kan blive meget større, med tiden dannende en klump med mange sideskud. Blomsterne, som kommer i en ring i plantens top, er røde. Den kan lide en lys vokseplads med en del sol. Jorden bør være porøs og næringsrig.

Cleistocactus smaragdiflorus (Weber) Speg. kommer fra Argentina, Uruguay og Paraguay. Dens få centimeter tykke skud kan under gode forhold blive et par meter lange. Det almindeligste er dog, at de forbliver væsentligt kortere. Selv unge planter er lette at få til at producere deres særprægede, rørformede op til 5 cm lange blomster, som er skarlagensrøde og med de små kronblades spidser farvet smaragdgrønne. Bli- ver plantens skud for lange, er det let at danne en ny plante med toppen af et gammelt skud. Det indebærer den fordel, at man hurtigt får en blomsterdygtig plante igen.

Faucaria albidens N. E. Br. fra Kapprovinsen i Sydafrika hører til en af de mange slægter under Mesembryanthemaceae. Det er en af de meget lette planter at have med at gøre. Den er ikke nøjeregnende med jordblanding og behøver ikke megen direkte sol. Vort billede viser en ældre plante med mange skud, men det tager nogle år at nå så vidt. Dog kan selv toårige frøplanter forventes at komme med sine gyldent gule blomster i august-september. Jeg har endog haft den i blomst i november-december.

Huernia striata Oberm. fra Sydvestafrika og

Huernia schneideriana Bgr. fra Malawi og Mosambik hører til familien Asclebiadaceae, som omfatter mange meget vanskelige slægter og arter, men til gengæld også mange let dyrkede og spændende planter. De to nævnte af slægten *Huernia* mener jeg, hører til sidstnævnte kategori. Jorden bør være sandet og let gennemtrængelig for vand, og de ynder ikke at stå i en sydvendt vindueskarm med brændende sol i for mange timer. Overvintring

helst køligt. *H. striata* har lysegule blomster med mørke tværstriber. Diameter 2,5–3 cm. *H. schneideriana*s blomster har en diameter af omtrent samme størrelse med fløjelsagtigt sort indre og rødlig ydre del. Blomstringen finder sted i august–september, og *H. schneideriana* har jeg haft i blomst så sent som i december.

Kjeld Christiansen.

Kaktus- dyrkere møtes på Lura

Dette var overskriften til en illustrert artikkel i »Stavanger Aftenblad«, hvor Karl Knutsen og Ivar Idsø fikk fortalt litt om hobbyen med kaktus – og laget fin reklame for »Nordisk Kaktus Selskab«! Bakgrunnen til denne interessen fra pressens side var, at enkelte medlemmer av Kontakt-Krets Norge sist sommer bestemte seg for å sette hverandre stevne hos Karl Knutsen på Lurabekken – ved Sandnes. I de 27 år vår venn Knutsen har hatt kaktus som hobby, har det vært svært mange interesserte som har besøkt ham, beundret hans fine samling kaktus og andre sukkulenter, og reist drefra med gode råd, planter og stiklinger! I de siste 10 år, har dette bl. a. ført til

Nestor blant norske kaktusvenner, Karl Knutsen, i sitt selvbyggede veksthus på Lurabekken. Til venstre Ivar Idsø fra Stord, nybakt representant for Kontakt-Krets Norge, og som her gleder seg over de vakre plantene til Karl. (Foto: »Stavanger Aftenblad«).

en rekke nye medlemmer i vårt selskap! Tidligere har enkelte krets-medlemmer funnet veien til Lurabekken, og sist sommer ble det altså »stevne-møte«. Imidlertid måtte en av dem, Roar Nikolaisen fra Hidra, gi opp den lange reisen – da en stein knuste frontruten til bilen hans... Men, ryktene fra Vestlandet går ut på, at en alt har berammet nytt møte til våren!

RING-NYTT

I »KAKTUS«, Nr. 2 – 1976, meddelte vi, at noen få medlemmer hadde meldt seg til deltagelse i BREV-RINGEN, for Frøformering og Hydro/Grus-kultur. Siden dengang har vi mottatt noen nye påmeldinger, dog uten at deltager-antallet er blitt særlig større. Det ciendommelige ved enkelte av påmeldingene har vært at vi, etter tilsending av materiale, ikke hørte noe mere fra disse personene. I ett tilfelle ble brev-ringen, inneholdende brev fra 5 andre deltagere, borte for oss i hele 4 måneder...! Imidlertid må en kunne fastslå, at en liten gruppe entusiastiske og aktive kaktusvenner, har klart å blåse liv i brev-ring virksomheten – samtlige bosatt i Norge... Ja, en kunne kanskje tillate oss å si, at en her har fått etablert selskapets første arbeids/studiegruppe!?! Det har nemlig utviklet seg dithen, at det også utveksles tanker, idéer og erfaringer om bl. a. prikling og poding av frøplanter. om materialer, bygg og konstruksjon av vekst-

midle noen av de momenter, resultater og diskusjonstemaer som gruppen har vært opp-tatt av.

Kvalitet og spire-evne til kaktusfrø

Gruppens konklusjon er at frø, innkjøpt fra det tyske firma Gerhard Köhres, har vært av god kvalitet. Jevnt over god spiring for arter fra en lang række slekter, med unntak for Frailea og Aylostera. Av sistnevnte slekt var det 2 av 11 arter som overhodet ikke spirte, de øvrige 9 arter ga en spiring fra 5 og opp-till 35 % – gjennomsnittet for Aylostera arter, 14,5 %. Frø innkjøpt via vårt selskap har vist seg å være av mer ujevn kvalitet. Imidlertid er man klar over, at såfremt en frøpose ikke innholder uforholdsmessig mange tomme frøskall, så er det nokså vanskelig å uttale seg om kva-litet eller spire-evne. I denne forbindelse er Roar Nikolaisens notater over etterspiring en tankevekker:

Dag etter utsåning	Art	antall etterspirende
57de dag	Notocactus concinnus	1
– – –	Echinocereus fitschii	1
64 – –	Gymnocalycium oenanthenum	1
68 – –	Rebutia marsoneri	1
– – –	– wessneriana	1
– – –	Aylostera albiareolata	1
78 – –	Echinocereus pectinatus	2
84 – –	– –	1

fig. 1

kasser og benker, ved siden av selve hovedtemaene. Dertil lar de fleste i gruppen plantene overvintre innendørs, under vekstbestrålere av typen OSRAM L. Fluora. At brev-ringene sirkulerer på noe under 4 uker, skulle forøvrig være en tydelig indikasjon på at interessen og innsattsviljen ligger på topp!

Plassen tillater selvfølgelig ikke å oppsummere mange av de fine resultatene som deltagerene har oppnådd med frøformering i foregående år. Men kort resumert, vil vi gjerne for-

Roar sådde i overgangen mai-juni. Frøene ble sådd ut på et substrat bestående av ren potte-grup og vermicolite, i små plastpotter som ble lukket inn i plastposer og oppstilt foran vestvendt vindu – natt-temperatur 20–25° C., dag-temperatur 23–32° C. 49 Dagar etter utsåning ble plastposene fjernet, fordi, som Roar skrev, »Jeg ventet ikke at noen flere frø skulle spire«. Imidlertid viste det seg at noen frø allikevel spirte under de nye forholdene, noe som fremgår av tabellen i fig. 1.

I tillegg til overstående refererte vi i ringbrevet fra en artikkel i »SUCCULENTA« hvor Dirk van Vliet berettet om et eksperiment foretatt i årene 1959–1961. I 1959 sådde van Vliet frø av 70 forskjellige kaktussorter – frø innsamlet av Ritter og inkjøpt fra hans søster, Frau Winter i Tyskland. Av 70 arter var det 64 som spirte. Etter prikling av frøplantene bestemte van Vliet seg for *ikke* å kaste innholdet i formeringsskålen. Skålen ble satt til side og innholdet ble holdt tørt til året etter. I

tilveksten, at utfall blant de priklete frøplanter blir redusert, og påpeker at prikling/omplantning stimulerer rot-veksten, tettere rotsystem! Ivar har forøvrig foretatt en liten forsøksrekke, som underbygger disse påstander. Det gjaldt frøplanter av like alder, endel av disse ble priklet om på et tidlig stadium mens resten forble i utsåingspottene. Etter endel måneder blev frøplantene målt opp og forskjell i størrelsen fremgår av tabellen i fig. 2. (Tallene gir gjennomsnittet – høyde og bredde i millimeter).

Art	ikke priklet			priklet		
	antall	høyde	bredde	antall	høyde	bredde
<i>Cereus peruvianus</i>	22	30	6	44	40	8
<i>Eriocereus jusberti</i>	4	12	4	9	22	8
» <i>martinii</i>	9	16	5	18	30	8

fig. 2

1960 ble så substratet i skålen fuktet pånytt. Van Vliet blev overrasket da det etterhvert viste seg at endel frø fra 14 forskjellige arter spirte. Forsøket ble gjentatt, på samme måte, atter engang i 1961. Og da spirte frø fra 16 arter, deriblant 6 arter *Horridocactus*. Altså – 3 år etter utsåning ennu resultater! Og dette viser oss ytterligere at det forblir uhyre vanskelig å uttale seg om kvalitet og spire-evne på kaktusfrø.

Prikling av kaktusfrøplanter

Inledningsvis har vi alt nevnt at brev-ring deltagere bl. a. utveksler erfaringer om prikling av frøplanter. Og vi har notert oss at Finn Larsen, i »KAKTUS«, Nr. 3 – 1976, gjerne vil høre fra noen som har gjort praktiske erfaringer med større priklesprosjekter. I litteraturen mangler det forsåvitt ikke på gode råd når det gjelder prikling – derimot er det motstridende oppfatninger om selve tidspunktet da en bør foreta dette. I »KAKTEEN PFLEGE – BIOLOGISCH RICHTIG« skriver Franz Buxbaum bl. a. at tidlig prikling, første året, nærmest er å betrakte som plante-mord! Andre forfattere oppfordrer til å prikles frøplantene etter få uker – når de første tornene begynner å utvikle seg. Vår venn Karl Knutsen skriver at han hitill har oppnådd mindre gode resultater med tidlig prikling. Ivar Idsøe er derimot positivt overbevist om at prikling fremmer

Forøvrig er det bred enighet om, at en bør gi seg selv meget god tid til prikling, og dertil, at arbeidet må forberedes skikkelig! En bør nok sikre seg en 2–4 timers arbeidsro. Det er best å foreta prikling på en formiddag, man er da utvilt, og, setter seg godt tilrette bak et stødig arbeidsbord! Viktig er det at hovedroten kommer lodd-rett ned i substratet. Ellers blev det påpekt at de minste frøplanter, som enkelte *Gymnocalycium*- og *Parodia*-arter, med fordel prikles om gruppevis, til eks. 3–4 stykker sammen, noe som minsker forstyrrelser og skader av de ytterst fine røttene. Substratet som frøplantene blir priklet opp i, kan være mer næringsrikt (humusholdende). Det er en absolutt fordel at substratet på forhånd er dampet, eller, fuktet med Chinosol-oppløsning (1 tablet pr. liter vann). Chinosol blir ikke markedsført i Norge, og vi har derfor ett lite ønske om at preparatet i fremtiden kan skaffes gjennom inkjøpsentralen.

Hva er svovlsur ammoniak...?

I »KAKTUS«, april 1974, er det en meget interessant artikkel om »småeksperimentet med godningstilførsel til kaktus«. Martha og Otto Forum Sørensen skriver der bl. a. om de gjødningsstoffer som inkjøpsentralen formidler salg av. I artikkelen heter det: »*Mono-Kaliumfosfat indeholder 22 % fosfor (F.) og 28 % kalium (K.), altså en blandingsgødning helt*

uden kvælstof. Svovlsyre Ammoniak er reaktionssænkende». Som de fleste kaktusvenner, er alle i vår gruppe klar over at kaktus har et ringe behov for kvælstof, og at overdosering fører til svake, forvokste planter som ikke formår å blomstre. Men, hvordan skal en forholde seg, når en dyrker kaktus i rent mineralsk substrat, eller, når frø er sådd ut i ren grus, vermicolite, perlite o.l., eventuelt blandet opp med noe sand, dog – uten humus! Det sies at det ikke finnes kvælstofholdende mineraler, og på samme tid er der en kjensgjerning, at kvælstof er viktig for alt planteliv! De fleste i gruppen har skaffet seg kaktusgjødning via inkjøpsentralen, og overstående har ledet oss til å tro at denne gjødningen var helt uten kvælstof. Vi fikk etterhvert løst problematikken – etter at vi ble klar over at svovlsur ammoniak er en eldre betegnelse (?)

for dette som nu kalles Amoniumsulfat, og, at Amoniumsulfat er et utpreget nitrogen gjødning, noe som navnet også tilsier! Ivar Idsøe bekreftet dette også og tilføyde, at »Nitrogen (kvælstoff) finnes i to former i gjødsel, nemlig som nitrat og eller amonium». I tillegg til dette kan vi opplyse at svovlsur Ammoniak/Amoniumsulfat inneholder 21 % nitrogen (N.) og 24 % Svovel, som også er et viktig plantenæringsstoff. I det riktige – blandingsforhold – av 200 gram Mono-Kaliumfosfat, 50 gram Amoniumsulfat og 10 gram Substral-mikronæringsstoffer – så blir forholdene omtrentlig; 4 % N., 22 % P., 28 % K. Når det gjelder reaksjonssenkeningen, så kan det tilføyes at 5 gram Amoniumsulfat bortfører 3 gram CaO, kalk.

På vegne af brev-ring deltagerne,

Cees Rijk van Ravens.

Udstillingen »Blomster og Planter«

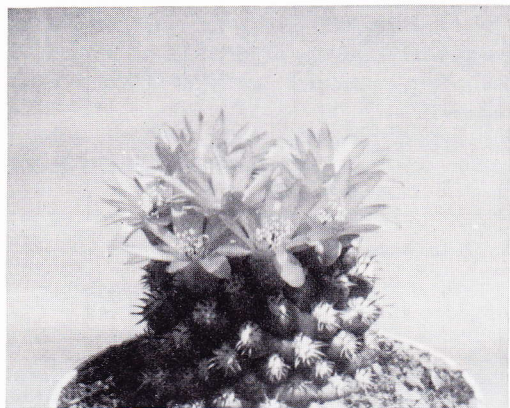

I dagene 28.–31. oktober afholdtes en stor udstilling »Blomster og Planter« i Frederiksborghallen i Hillerød. Udstillingen var arrangeret af bl. a. Dansk Erhvervsgartnerforening, og Nordisk Kaktus Selskab var indbudt til at deltage, og det blev overdraget Sjællandskredsens at tage sig af arrangementet. Gennem et samarbejde mellem kredsens medlemmer og importører af italiensk keramik Lise og Leif Hassing lykkedes det at lave en stand, som vandt megen anerkendelse for sin smukke og usædvanlige opstilling, hvor planterne var arrangeret i de smukke skåle, potter og vaser. Det kan da også tilføjes, at vor stand blev tildelt firmaet Exposas ærespræmie. Desværre lykkedes det os ikke at få et billede af hele vor stand, men vi bringer ovenfor et par udsnit deraf. (Foto: Hassing).

Nybeskrivelse:

Weingartia brachygraphisa

Brandt, spec. nova

Plantae latiglobosae, solitaires, colore viridi, 4 cm altae, 6 cm latae.

Costae 11, in latae tubercula continuatae, in modum spirae tortae.

Areolae 3 mm latae, 5 mm longae. Lana 1 mm longa, pauca et alba.

Aculei marginales et centrales non separabiles, circiter 20–30, omnes solidi et breves, 1–3 mm longi sunt; omnes aculei subfusci, deorsum albi.

Flores colore luteo, fauces colore carmino, 3,5 cm diametro.

Pericarpellum colore viridi, squamae virides.

Receptaculum 7 mm longum, flavum, interiore colore carmino; squamae latae, colore viridi-fusco. Folia exteriora 1,2 cm longa, colore luteo-fusco.

Folia interiora 1,5 cm longa, 5 mm lata, colore luteo.

Stamina colore carmino; anthera colore, quem »crème« vocamus; stilus brevis, modo 5 mm longus, colore viridi-flavo, stigmata 3 mm longa, colore, quem »crème« vocamus.

Fructus fuscus-flavus.

Semen 1,5 mm longum, 1 mm latum. Testa nigra, tubercula rotunda et minima, compressa et hebeta, pauca membrana arillosa obtexta. Hilum maximum, rotundum et planum. Strophiola parca et plana; micropyle in modum obturamenti similia est, in cuspidate foramen maximum. Funiculus in basim est, in modum obturamenti constitutus. Strophiola colore, quem »crème« vocamus.

Patria: Bolivia, Dep. Santa Cruz, Prov. Florida.

Holotypi partes et membra vim demonstrantia in herbario Heidelbergensi conservantur.

Holotypus en coll. F. H. Brandt, Nr. 1/a, im Botanischen Garten des Instituts für Systematische Botanik und Pflanzengeographie der Universität Heidelberg.

Planten er bredrund og enkelvis voksende, grøn, 4 cm høj, 6 cm i diameter. Ribber 11 opløst i brede vorteforhøjninger i spiralførm anordning. Areoler 5 mm lange, 3 mm brede, filtpolstret næppe mere end 1 mm langt og hvidligt. Randtornene er ikke til at skelne fra midtertornene, ca. 20–30, alle korte og grove, 1–3 mm lange, brune med hvid »fod«. Blomsten er blommegul, bælget karminrødt, 3,5 cm i diameter.

Pericarpel grønt. Skællene ligeledes grønne.

Receptaculum 7 mm lang, gullig, i det indre karminrødt. Skællene her brede, grønlig til brunlige.

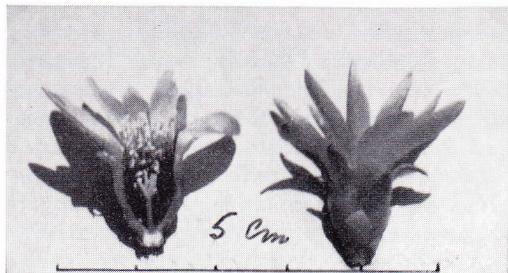
Ydre blomsterblade 1,2 cm lange, blommegule, mod spidserne brunlige.

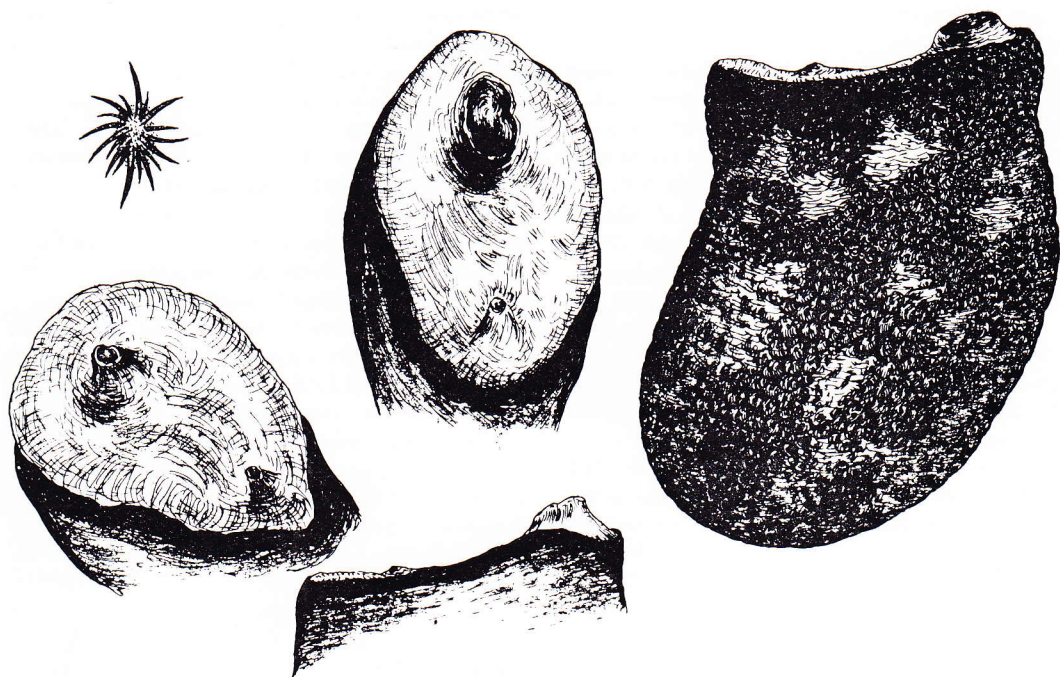
Indre blomsterblade 1,5 cm lange, 5 mm brede, blommegule.

Støvtråde karminrøde. Støvpungen cremefarvet, griflen kun 5 mm lang, grønliggul. Støvfang 3 mm langt, cremefarvet.

Frugten grønliggul.

Frø 1,5 mm langt, 1 mm bredt. – Testa sort, vorterne her runde og små, sammenpressede,

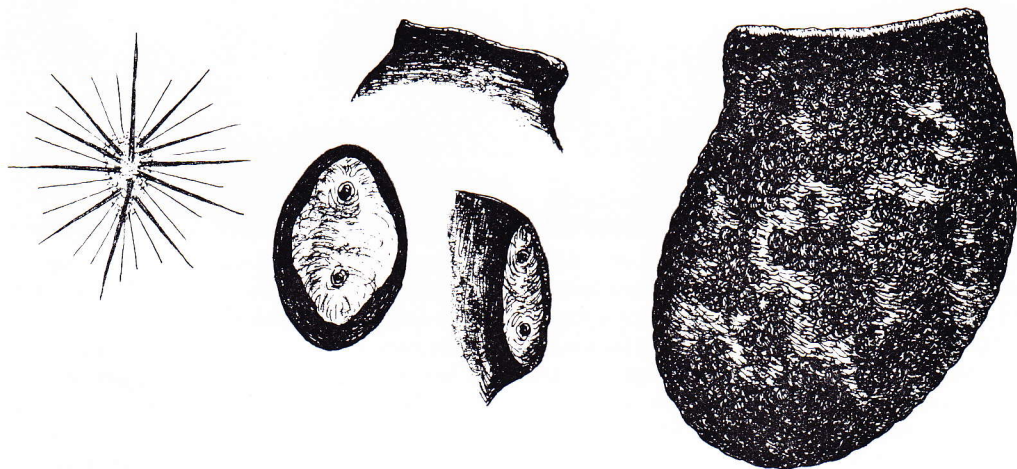

Weingartia brachygraphisa Brandt

matte og runkne, og stedvis dækket af fin arillushud. Hilum er stort og fladt. Strofiolavævet er sparsommeligt tyndt og trukket fladt over mod hilum. Mikropylet rager frem som bredt, kogleformet fremspring og kan ses, hvor mikropylarhullet danner et bredt »krater«. Funiculus ligger ved den basale ende, og ses her som topagtig kogle. Strofiolaen er crèmehvid.

Hjemsted: Bolivia, Dep. Santa Cruz, Prov. Florida.

Denne art føres af Backeberg i »Das Kakteenlexikon«, side 451, som *Weingartia neocumingii* var. *brevispina* Hort. Denne art er dog med sine kendemærker så forskellig fra *neocumingii*, først og fremmest de korte, grove torne, blomsten med en så kort griffel som hos

Weingartia neocumingii Backbg.

ingen anden Weingartia og dog typisk, men også frøene er fuldkommen forskellige fra *neocumingii*. Derfor bringes her til sammenligning også et billede af *W. neocumingii*.

Holotypus i coll. F. H. Brandt. Nr. 1/a, i Botanisk Have af institut for systematisk botanik og plantegeografi, universitet Heidelberg.

Autor: F. H. Brandt,
Im Samtfelde 57,
D-479 Paderborn

Oversættelse: H. Keil.

Pflanzen breitrund und einzeln wachsend, grün, 4 cm hoch, 6 cm ϕ .

Rippen 11, in breite Warzenhöcker aufgelöst, spiralig angeordnet.

Areolen 5 mm lang, 3 mm breit, das Filzpolster kaum 1 mm lang, weißlich. Randstacheln von den mittleren nicht zu trennen, ca. 20–30, alle sehr derb und kurz, 1–3 mm lang, bräunlich am Fuß weißlich.

Blüten dottergelb, Schlund karminrot, 3,5 cm ϕ .

Pericarpell grün; Schnuppen grün.

Receptaculum 7 mm lang, gelblich, innen karminrot; Schnuppen breit, grünlich bis bräunlich.

Äußere Hüllblätter 1,2 cm lang. dottergelb, zu den Spitzen bräunlich.

Innere Blütenblätter 1,5 cm lang, 5 mm breit, dottergelb.

Staubfäden karminrot; Staubbeutel crèmefarbig; Griffel nur 5 mm lang, grünlich-gelb, Narben 3 mm lang, cremefarben.

Frucht grünlich-gelb.

Samen 1,5 mm lang, 1 mm breit. Testa schwarz, Warzen rund und klein, zusammengepreßt, matt und runzlig; stellenweise von feiner Arillushaut bedeckt. Hilum groß, rund und flach. Strophiolagewebe spärlich und flach das Hilum überziehend; die Mikropyle als breiter, zapfenartiger Vorsprung aufragend und gut zu erkennen, wo das Mikropylarloch als breiter Krater zu sehen ist. Der Funiculus liegt am basalen Ende, als zipfelartiger Zapfen dort zu sehen. Die Strophiola ist cremeweiß. Vorkommen: Bolivien, Dep. Santa Cruz, Prov. Florida.

Diese Art führt Backeberg im »Kakteen-Lexikon«, Seite 451 unter *Weingartia neocumingii* var. *brevispina* hort. auf. Die Art ist jedoch in den verschiedensten Merkmalen von *neocumingii* vollkommen verschieden, wie in der kurzen, aber derben Bestachelung, der Blüte mit dem hier so kurzem Griffel, wie er bei keiner Art der *Weingartia*-Gruppe auftritt, aber für diese Art doch typisch ist, desgleichen ist auch der Samen von dem der *neocumingii* vollkommen verschieden. Zum Vergleich bringe ich noch zusätzlich den Samen der *neocumingii*, der eindeutig die Verschiedenheit der Samen beweist.

6 LK

Seks Landes Kaktus-Kongres

I dagene 16.–18. oktober 1976 samledes kaktusvenner fra 6 europæiske lande til en »Kaktus-kongres« i Monaco, det lille fyrstedømme ved Middelhavet. I nogle år har de tre lande Vesttyskland, Holland og Belgien afholdt en 3 LK (tre landes kongres). I år fulgtes denne tradition op med en indbydelse fra direktøren for Jardin d'Exotique Monaco, dr. Kroenlein, om at lægge kongressen til Monaco.

Et yderst korttekstet, men ved første øjekast

spændende program blev stillet i udsigt. Da kongressen tilligemed skulle strække sig over tre dage, varede det ikke længe, før det strømmede ind med tilmeldelser, med det resultat, at det blev til en 6 LK, idet Frankrig, England og Monaco selv også sluttede op. Fra Vesttyskland blev det til ca. halvandet hundrede deltagere, fra Holland og Belgien i fællesskab ca. 400, og også franskmændene var mødt talstærkt op. Kun englænderne kunne ikke kom-

me, da flyet ikke kunne lette på grund af storm.

To store fly startede allerede fredag den 15. oktober fra lufthavnen ved Bruxelles. Efter en times flyvning landede de i Nizza, derfra gik det i bus videre til Monaco, hvor de fleste boede på hoteller i Monte Carlo.

Den første formiddag besøgte det store kaktusgartneri Delrue i Menton (Frankrig). Lørdag eftermiddag fandt så den egentlige fælles kongres sted i Monte Carlos rummelige kongressal. Det var imponerende at se så mangetalligt et kaktuspublikum, som optog alle kongressalens pladser. Der blev budt velkommen af Monte Carlos borgmester og direktør Kroenlein. Det første lysbilledforedrag om en rejse gennem sydstaterne holdtes af den kendte vesttyske kaktuskender og -forfatter Willy Cullmann. Næste foredrag om Madagaskars flora holdt direktør Kroenlein personligt, og her kom vennerne af sukkulente planter til deres ret. Det tredje lysbilledforedrag på rad stod hollænderen van Leeuwen for, og det var en kaktusekspedition gennem Mexiko. Det fjerde og sidste – og samtidig bedste foredrag holdtes af en af Rauschs ledsagere på dennes samlerejser gennem Sydamerika. Alle fire foredrag var af høj kvalitet. Men sprogvanskeligheder var der også nok af.

På søndagsprogrammet stod besøget i Jardin d'Exotique, og i tilslutning dertil havens separate kaktuskulturer, tildels under glas, som publikum normalt ikke har adgang til, og som står under direktør Kroenleins personlige opsyn.

Mandag morgen tog de fleste ud til Les Cedres for der at se den sagnomspundne have, der igennem et langt liv er blevet skabt af J. Marnier-Lapostole. Heller ikke dette klenodie blandt haver er almindeligvis tilgængelig for publikum.

Om eftermiddagen var kongressen så afsluttet, og deltagerne tog via Nizza lufthavn tilbage til Bruxelles.

Det, man oplevede i disse dage, det vil sige: det man så med egne øjne af planter og natur, var ganske enestående og uforglemmeligt. Den frodighed, tornedragt, størrelse og det karakteristiske udseende, som såvel kaktus og sukkulenter kan opnå for en stor del under fri himmel og under et imødekomende klima, fik enhver lille væksthusejer fra nordligere breddegrader til at blegne, til at føle, at ens planter

derhjemme kun har nået vuggestue-alderen i forhold til disse velvoksne planter under sydets sol.

Hele kongressen led desværre i alt for høj grad under en kaotisk organisation, der mødtes i alle faser af den og varede fra først til sidst. Man kan dårligt forestille sig sådan en bunke fejlpositioner, endsige skildre dem. Jeg har ikke før været på en rejse, hvor så megen utilfredshed boblede ud af deltagerne som her. De indbydende i Monaco magtede ikke opgaven, de selv havde været med til at sætte i gang. Rejseledere, guider og først og fremmest ansvarlige så man under hele kongressen intet til (eks.: en af de vesttyske ansvarlige var taget på skifere). Det var bagsiden af medaljen.

Men i forsiden af den spejlede der sig alligevel naturelskerns og kaktusvennens uforglemmelige oplevelse over det, han trods alt fik lov at se og beundre. Så mange enestående planter burde få én til at vende tilbage med meget mere tid til studium og kaktus-muse.

Hans Keil.

PS: Kongressen næste år planlægges i Belgien. Mon N.K.S. skulle hænges på?

Kender du den?

Vort billede denne gang kan måske synes lidt forvirrende, men det er altså planten i forgrunden, sagen drejer sig om.

Den er hjemmehørende i det sydøstlige Kapland, Sydafrika. Det er en kraftigt voksende plante, hvis stængler kan blive op til en meter lange. Bladene er grå, langagtige og seglformede og kan blive 10 cm lange og 3 cm brede. Blomstersanden er endestillet og har rigt forgrenede kvaste med blomster i lysende rødt til orangerødt. De har en for slægten usædvanlig

størrelse og er meget holdbare og duftende. I alle måder er det en let plante at have med at gøre.

Vil vore læsere deltage i konkurrencen, skal man blot sende et kort eller brev med plantens navn til Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød. Vi beder som sædvanlig om at høre medlemmernes mening om bladet samt deres ønsker om emner behandlet i kommende numre af bladet. Redaktionen får herigennem mange impulser og ideer samt saglig kritik, som vi er glade for. Der vil også denne gang blive trukket lod om en bogpræmie blandt de indsendte rigtige løsninger.

Vinder af konkurrencen i oktober-udgaven af »KAKTUS« blev Knut Fjeld, Vilbergveien 7, Oslo, Norge. Hans svar var, at plantens navn er *Pseudomammillaria camptotricha*. Også denne plante har været genstand for rotering mellem forskellige slægter, således har den været placeret under slægten *Dolichotele*. Igen andre systematikere mener, at både slægten *Dolichotele* og *Pseudomammillaria* bør overføres til slægten *Mammillaria*, så plantens navn retteligt skulle være *Mammillaria camptotricha*. Da vi ikke kan tage stilling til, hvem af disse forfattere, der har ret, må vi anerkende alle svar med et af de tre slægtsnavne som værende rigtige. De pågældende ved jo, hvilken plante det drejer sig om, og det er det væsentlige i denne forbindelse.

Planten er fotograferet af undertegnede i egen samling.

Red.

Nye plantenavne

Førstegangsbeskrivelser i andre tidsskrifter

Mammillaria pennispinosa Krainz var. *nazasensis* Glass & Foster:

Plantelegemet kugleformet 2,5–3,5 cm i diameter uden sideskud. Vorterne arrangeret i 13–21 spiraler, 5 mm lange og brede ved basen, indeholdende en vandig saft. Areolerne er dækket af de fjeragtige torne.

Axillerne nøgne.

Randtorne 16–19 fine, hvide, midtertorne 4, en af dem stærkt krogbøjet lyst gule til citrongule.

Blomsten 15 mm lang, lyst cremegul.

Hjemsted: Durango, Mexico.

Først beskrevet i *Cactus & Succulent Journal*, USA, Vol. XLVII, 1975.

MEDLEMMERNES HJØRNE

Et lille råd

Nu da vinteren er over os, er der medlemmer, der bruger en del penge til opvarmning i drivhuse eller på andre overvintringspladser, som kan tilbydes deres kaktusser. På dette område kunne der måske spares både penge og planter, hvis man er opmærksom på, at mange af de billige termometre, de fleste af os bruger, viser et par grader forkert.

Dette har specielt interesseret mig, da jeg holder en vintertemperatur i nærheden af frysepunktet. I denne ende af skalaen kan en fejlvisning af denne størrelsesorden betyde overordentligt meget for planternes tilstand.

Man kan på en nem måde 0-justere sine termometre ved at lave en blanding af is og vand. Denne blanding vil efter nogen tid (helst med omrøring) antage temperaturen 0 C, hvorefter man kan afsætte 0-mærket på sit termometer.

Finn Larsen
Tomsgårdsvej 4,
4672 Klippinge

Hvordan får jeg mine Selenicereus-arter til at blomstre?

I forbindelse med vor lille konkurrence får vi mange breve, og vi er glade for dem alle, enten de nu indeholder ros eller ris. Ind imellem kommer også breve med spørgsmål, og vi tillader os at bringe et af dem her:

Jeg har icke hunnit med att läsa mer än Cees Rijk van Ravens artikel i oktobernumret. Men den fann jag mycket intressant och kom därför att tänka på mina egna kaktusar och svårigheten med våra långa och mörka vintrar. De flesta av mina kaktusar blommar villigt varje vår och försommar men några gör det inte. Sålunda har jag flera arter av *Selenicereus*, *S. grandiflorus*, *S. barbadensis*, *S. pteranthus*, *S. conifloris* och någon till. En del är ganska stora, men ingen av dem har kommit med blommor. När jag tar upp dem efter vinterns viloperiod startar de genast en intensiv tillväxt men blomningen uteblir. Likaså har jag ett

par ganska stora exemplar av *Echinocereus pectinatus* v. *rigidissimus* som jag har väntat få i blomning varje år men ännu har det inte lyckats.

Finns det något bra sätt att få blomstermekanismen att starta på dessa motspänniga kaktusar emotser jag gärna en artikel om det i vort medlemsblad »Kaktus«.

Ramvik den 20 nov. 1976.

Med vänlig hälsning
Erik Bäckström,
Box 1142,
S-870 16 Ramvik
Sverige.

Kommentar: Bäckström skriver ikke, om hans Selenicerei er yngre planter, drevet frem fra frø. Hvis dette er tilfældet, kan årsagen til den manglende blomstring jo være, at planterne ikke er gamle nok endnu. De skal nå en vis alder, før man kan forvente blomster. Planter drevet frem fra stiklinger, skulle komme hurtigere i blomst. I øvrigt har undertegnede meget få erfaringer med Selenicereus, og jeg vil da opfordre medlemmer, som har sådanne erfaringer, til at komme med et indlæg til »KAKTUS«. Vi vil være meget interesseret i at optage det. – *Echinocereus rigidissimus* er en art, som kan være ret vanskelig at få i blomst. Dette anføres i kaktuslitteraturen, og det svarer til mine egne erfaringer. Om der findes andre metoder, end dette at holde planterne køligt og tørt om vinteren, skal jeg ikke kunne sige. Men også her gælder det, at hvis medlemmerne har erfaringer, som kunne være til gavn for andre NKS-medlemmer, er vi meget villige til at optage indlæg herom.

Red.

Kakteernes systematik

Også nedenstående brev modtog vi i forbindelse med konkurrencen:

Jag uppskattar redaktionens strävan att åstedkomma sagliga och vederhäftiga artiklar. Enligt min mening ägnar man sig för mycket åt detaljer – enskilda arter och varieteter beskrivs ofta och ingående – och för lite åt översikter. Jag har tidigare efterlyst artiklar om kaktéer-

nes systematik. Förenklade examinationsöversiktar ned till släkte vore mycket värdefulle. (Hur avgränsar man Mammillaria från Gymnocalycium eller Dolichothele o.s.v.? Hur är utbredningen av olika släkter? Korrelation – udbredning – nederbörd – jordmån? Analogier Cactaceae, Euphorbiaceae o.s.v.? Pollinationsmekanismen? Det finns många intressanta spörsmål utöver art- og varietetsbeskrivningar). Jag har full förståelse för redaktionens svarighet att skaffa frem material och artiklar. Men det vore kanske möjligt att återge artiklar ur andra språk. Själv kan jag bidra med at översätta från f. ex. ryska till svenska för publicering i KAKTUS. Spanska periodika borde kunna innehålla mycket intressant stoff, som på originalspråket är otillgängligt för de flesta av selskabets medlemmar. Varför inte efterlysa översättare bland medlemmarna?

*Med vänlig hälsning
Roger Hansson,
Odalslingan 27,
S-175 43 Järfälla,
Sverige.*

Kommentar: Dette brev var nok ikke fra af-senderens side tænkt som et indlæg i bladet. Når vi alligevel tillader os at bringe det her, er årsagen den, at vi føler, brevet indeholder meget af værdi og berører svagheder ved vort blad, som vi selv også fornemmer. Men det er svagheder, som vi nok har tilfælles med mange andre kaktustidsskrifter. I hvert fald sådanne, som undertegnede kan læse på grund af sproget. Dette skal naturligvis ikke være en undskyldning for os, men forklaringen er nok den, at det er meget svært at finde forfattere, som kan og vil skrive om disse emner. Det er noget lettere, men dog svært nok, at finde forfattere til mere afgrænsede emner som arts- og slægtsbeskrivelser. Kan nogen hjælpe os til kontakt med forfattere, som kan skrive om de i brevet nævnte emner, vil vi være meget taknemlige herfor. – Hansson foreslår også, at vi fosøger at finde artikler i f. eks. russiske eller spanske tidsskrifter til oversættelse. Det vil vi da meget gerne, men problemet er jo, at vi i redaktionen ikke er særligt sprogkyndige. Og alene dette at finde frem til sådanne artikler kan af sproglige årsager volde vanskeligheder. Derfor må vi også på dette område appellere til vore sprogkyndige medlemmer om ikke alene at stille sig til rådighed

som oversættere, men også være os behjælpelig med at finde artikler egnede til oversættelse.

Red.

Lokalkreds i Nordjylland

Hvem vil være med til at starte en »Lokalkreds Nordjylland«? Jeg hører gerne fra interesserede og håber, vi kan få en kreds på benene. Ring eller skriv.

*Vagn Thomsen
Sneppevej 12
9270 Klarup
(08) 31 83 52*

Apropos overvintring!

Fra herr Areol Gråtust d.y., fra Ribbedalen ved Stikkestad, har redaksjonen mottatt følgende inlegg;

Som helt nytt medlem ser jeg ingen grunn, til ikke å støtte til med gode idéer og praktiske oppfinnelser. Det er nettopp dette som det ofte kan være mangel på i »KAKTUS«. Et fjerkt eksempel på dette var artikkelen om overvintring af kaktus i oktober nummeret! Min gode far pleide alltid å si: »Areol, du må være praktisk her i livet!« Jeg sender derfor dette bildet, som viser hvordan jeg har løst overvintrings-problemet. Tilfellet var at Cephalia, min hustru, maste om et nytt kjøleskap, til Jule-

grisen. Resultatet er blitt, at det gamle kjøleskapet vårt er forfremmet til vinteroppstillingsplass for mine kaktus. En virkelig fin detalj: inne i isterningsboksen har jeg de ekte vinterhårde kaktus – desværre ikke synlig på bildet. Skapet har jeg plassert i stuen, og mens *Cephalia* koser seg med T.V., så har jeg kjøleskapsdøren åpen – det er lys inni skapet, virkelig koselig.

Med kaktus-hilsen
Areol Gråtust d. y.
Ribbedalen, Norge

Førstegangsbeskrivelser også på tysk

Fra vort medlem Else Gjødde, Frankfurt, har vi modtaget brev med anmodning om, at førstegangsbeskrivelser også bringes på tysk, som vi gjorde det de første gange.

Vor mand i Sydslesvig, H. Keil, har i et brev udtrykt samme ønske, fordi den manglende tyske beskrivelse har medført et stort ekstraarbejde for ham. NKS har jo en del tysk-sprogede medlemmer, og mange af disse har så henvendt sig til ham for at få beskrivelserne tilsendt på tysk.

Da vi i sin tid sløjfede den tyske del af beskrivelsen, var det i høj grad dikteret af ønsket om at økonomisere med bladets spalteplads. Vi regnede med, at den latinske betegnelse kunne være dækkende. Det lader altså til, at interessen for disse beskrivelser er større end af os forudset, og vi skal da gerne i fremtiden, så vidt det er muligt, også bringe beskrivelserne på tysk. Men så bliver det noget sværere at efterkomme et par medlemmers ønske om helt at droppe disse førstegangsbeskrivelser.

Red.

0 tempore - 0 mores

Med blafrende nationalstolthed læste jeg hr. Herzbergs læserbrev (Kaktus s. 92, 1976). Det varmer altid ens hjerte, at høre Danmarks lyksaligheder fremhævet.

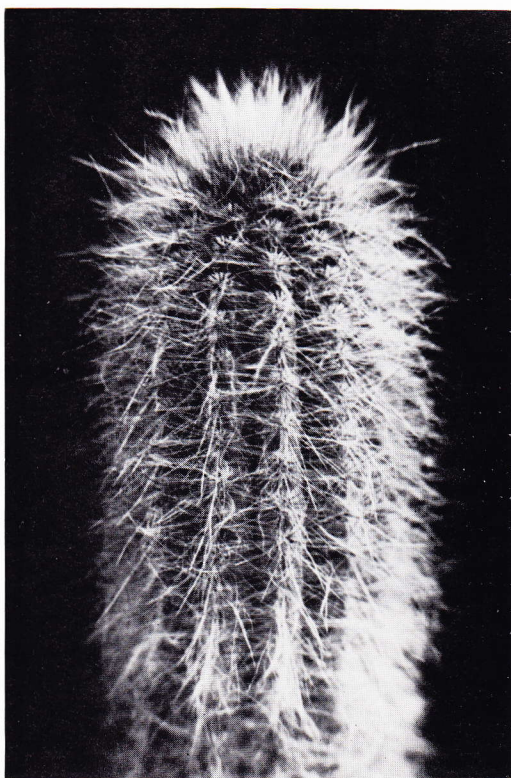
Lidt fælere blev det at læse det ellers udmærkede, ja ligefrem fremragende *Cactus & Succulent Journal* No. 4 s. 178, 1976, hvor Frank Horwood beretter om en indsamlingsrejse i Somalia. Et måske i større sammenhæng mindre væsentligt problem ved indsamlingen består i

at pakke de indsamlede planter ind til videre forsendelse.

Og, – oh ve og plage, hvordan? – Jo, der er mangel på papir i Somalia, hvorpå regeringen importerer bl. a. danske pornografiske blade til genbrug i papirindustrien. Frank Horwood beretter tørt, at det ellers ikke særlig spændende indpakningsjob blev noget mere interessant end ellers!

P. Brandt Pedersen.

Pilosocereus aurisetus WERD. Underslægt: *Pilocereus*

Har areolhår. Blomstringszonen med børsteagtige torne.

En meget smuk repræsentant af de ca. 60 arter inden for *Pilosocereus*. Importplanter får let nye rødder og bliver snart til ret store eksemplarer. Plejen er den samme som *P. palmeri*, som er mere kendt i samlingerne.

Müller.

KØB - SALG - BYTTE

– Jeg tilbyder følgende i bytte: H. Jacobsen, »Das Sukkulente Lexikon« (1970) nyt, og min interessante samling emblemer af kaktus- og sukkulentselskaber og -foreninger fra hele verden (enestående! 47 forskellige, i foret træetui). I bytte modtager jeg gerne antikvariske bøger (romaner og noveller, samt også lommebøger) i dansk og norsk sprog, eller også skandinaviske mønter. Desuden kan flere andre kaktusbøger og komplette tidsskriftsårgange på tysk og engelsk evt. gives i bytte. *Karl Zöpf, Postfach 250 / Schillerstr. 7, D-7200 Tuttlingen, Vesttyskland.*

– Enkelte numre af »Ashingtonia« (5 forskellige numre) haves til salg. Kr. 3,50 pr. stk. + porto. På grund af det meget begrænsede lager bedes man vedlægge svarporto ved eventuelle bestillinger. *Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, 2770 Kastrup.*

– Drivhus, nyt Eden 260 x 380, med varme og alt tilbehør, samt havehus eller carport 240 x 390, sælges. Tlf. (02) 64 97 34. *H. Jebjerg, Fængselsvej 12, 2620 Albertslund.*

»Der Frankfurter Kakteen-Freund«

Organ for foreningen af kaktusvenner i Frankfurt am Main.

Dette nye tysksprogede tidsskrift med et pænt tryk og tiltalende format udkommer siden sept. 1974, – i første måned af hvert kvartal. Et omfattende indhold og sort-hvide billeder. Dette sympatiske blad kan ses som efterfølger for det tidligere kendte »Stachelpost«, som holdt op at udkomme i maj 1974. Dette nye blad vil grundet sine gunstige leveringsbetingelser snart have en stor læserskare. Årsbidrag koster 10 DM plus 3 DM entrégebyr som »tilslutningsmedlem« til de frankfurtske kaktusvenner.

Tilmelding og indbetalinger (internat. post-anvisning stiles til: fru Else Gødde (nu også medlem i NKS), Arndtstr. 7 b, 6000 Frankfurt/Main, Vesttyskland.

Karl Zöpf (NKS-medlem)

*Postfach 250, D-7200 Tuttlingen 1
Vesttyskland.*

Oversat: H. Keil.

Cactus and Succulent Journal of America

I rækken af anmeldelser af tidsskrifter er vi nået til ovennævnte. Lidt sent måske, eftersom bladet selv meget amerikansk kalder sig for verdens førende på sit felt. Og med rette! Bladet udkommer 6 gange årligt med ca. 50 sider pr. nummer.

Udstyrsmæssigt og indholdsmæssigt er det ganske uovertruffet. Alle førende personligheder indenfor sukkulentverdenen hører til bladets bidragsydere. Der er vel ikke den gruppe xerophytter (læs: tørketålende), der ikke bliver behandlet både på avanceret plan og for begynderen. Da samtidig illustrationerne er mange og af absolut højeste klasse, betyder det, at den dag, man får bladet, roligt kan afsættes til et par timers læsning, samt et nervøst blik ud over ens samling af planter med tanken: »Jeg har vel ikke plads til den ... også!«

Bladet koster 10 dollar i abonnement, og anmelderen tilbyder at formidle dette for eventuelt interesserede.

Cactus and Succulent Journal, Abbey Garden Press, Box 167, Reseda, Calif 91335, USA.

Peter Brandt Pedersen.

BØGER OG TIDSSKRIFTER

»Nachrichten der Steirischen Kakteenfreunde«

Meddelelsesblad af de forenede kaktusvenner i Østrigs forbundsland Steiermark.

På grund af store portoforhøjelser i Østrig udkommer dette afholdte blad ikke som hidtil hver måned, men kvartårligt, d.v.s. i begyndelsen af hvert kvartal.

For ikke at skulle udsætte medlemmerne for en utidig kontingentforhøjelse, har man fundet frem til denne løsning, dog således, at hvert blads indhold er blevet betydeligt udvidet. Hvert hæfte er nu på 20 sider!

Årskontingent for medlemmer i udlandet kun 58 öS + 8 öS som udbetalingsgebyr ved betaling med international postanvisning.

Optagelsesgebyr: 5 öS.

Tilmeldinger og indbetalinger rettes til hr. Josef Vostry, Josef-Kohl-Gasse 3, A-8720 Knittelfeld, Østrig.

Indholdsfortegnelse for

KAKTUS

11. årgang 1976

ARTIKLER:

	Side
Besøg i Botanisk Have	60
Baobab – Lise Tillge	30
Bøger og tidsskrifter:	
Bog for avancerede væksthusejere	94
»Lobivia« m. m.	46
»Sulcorebutia«	94
The second fifty Haworthias	23
Conophytum – Peter Bent	65
En nat, man husker – Hans Keil	10
En samling af format – Kjeld Christiansen	84
Euphorbiaceae – Lægeplanter og trolldoms- urter – Hanna E. Hansen	79
Fra min notesbog – Georg A. Sydow	6
Frøformering – Finn Larsen	70
Haageocereus decumbens – Tom Lavender	3
Hvem har set denne kaktus?	56
Huntington Gardens – Otto Forum Sørensen ..	17
Kaktuskædebreve	15
Kaktus- og sukkulentudstilling i Polen	34
Kender du den?	18, 42, 57, 86
Langs en sydmur – Vagn Thomsen	90
Lewisia – Georg Sydow	27
Lobivia – Kaj Christiansen	82
Maihuenia – Georg A. Sydow	62
Medlemmernes Hjørne	19, 43, 68, 92
Natur og kultur – Cees Rijk van Ravens..	15, 75
Ny lokalkreds i Lund?	15
Nye plantenavne	91
Parodia echinopoides sp. nova – F. H. Brandt	40
Parodia papagayana sp. nova – F. H. Brandt ..	88
Parodia prestoensis sp. nova – F. H. Brandt ..	54
Pinya de Rosa – Georg Sydow	32
Ring-Nytt – Cees Rijk van Ravens	29
Sjældne kaktus fra Sydamerika – Peter Claus Rundblad	34
Slægten Notocactus – K. H. Halstead	4, 51
Sulcorebutier – Karl-Heinz Brinkmann	81
Uebelmannia – Eddie Waras	87
Vindueskarmens planter – Kjeld Christiansen	8, 58
Vinterbeskæftigelser – Cees Rijk van Ravens..	16
Årsmøde i NKS	60

SLÆGTER OG ARTER:

Acantholobivia	82
Agave filifera	91
Aloe africana	43
» bainesii	44
» ferox	43
» marlothii	43
» perryi	43
» succotrina	43, 44
Adansonia digitata	30, 31
Aeonium tabulaeforme	57

	Side
Aloexylum agallochum	44
Aquillaria agallocha	44
Ariocarpus fissuratus	20
Astrophytum ornatum	56
Austrocephalocereus dubowsky	34
» purpureus	34
Austrocylindropuntia vestita	90
Bombax ellipticum	85
Brasilicactus	4
Brasilicactus graessneri	4
» haselbergii	4
Buiningia sp.	34
Calandrinia megarhiza	28
Cereus xanthocarpus v. monstrosus	93
Chamaecereus silvestrii	90
Conophytum areolatum	66
» cupreatum	66
» fenestratum	65, 66
» meridianum	66
» primosii	66
» pullicidum	66
» smorenskaduense	66
Crassula marnieriana	9
Cylindropuntia imbricata	90
Discocactus albispinus	91
» boomianus	34
» horstii	34
Dolichothele longimamma	8
Echinocactus grusonii	15, 17, 60
Echinocereus triglochidatus var. paucispinus ..	90
Echinofossulocactus coptonogenus	93
Epiphyllopsis gaertnerii	59
Epiphyllum hyb	58
Eriocactus	4
Eriocactus leninghausii	4
» schumannianus	4
Eriocereus jusbertyi	82
Euphorbia abyssinica	80
» antiquorum	80
» bupleurifolia	80
» candelabrum	80
» gorgonis	80
» grandidens	80
» helioscopia	80
» ingens	80
» lectea	80
» milii var. splendens	9
» nerifolia	80
» nivulia	80
» pugniformis	80
» resinifera	80
» royleana	80
Facherioa ulei	34
Gymnocalycium	93

Haageocereus acranthus	3	Notocactus arechavaletai	5
» decumbens	3	» bomeljii	54
» lanugispinus	45	» brasiliensis	5
Huernia zebrina	18	» brevihatatus	4, 5
Kalanchoe tomentosa	9, 10	» bueneckerii	5
Lewisia brachycalyx	28	» bueningii	5
» cantelovii	28	» caespitosus	5, 52, 54
» columbiana	28	» carambeiensis	5, 51
» columbiana var. rosea	28	» claviseps	5
» columbiana var. rubicola	28	» concinnus	5, 53
» columbiana var. wallowensis	28	» concinnus var. joadii	54
» congodonii	28	» corynodes	5
» cotyledon	28, 29	» crassigibus	5, 53
» cotyledon var. alba	28	» erinaceus	5
» cotyledon var. howellii	28	» erinaceus var. corynodes	5
» disepala	28	» erinaceus var. kovaricii	5
» kelloggii	28	» erinaceus var. leucocarpa	5
» leana	28	» floricomus	5
» maguirei	28	» graesneri	5
» megarhiza	28	» haselbergii	5
» mexicana	28	» herteri	5
» nevadensis	28	» horstii	5
» oppositifolia	28	» langsdorfii	5
» pygmaea	28	» leninghausii	5
» pygmaea ssp. glandulosa	28	» leprocorius nom. nud.	5
» pygmaea ssp. longipetala	28	» linkii	5, 51
» redivia	28	» magnificus	5
» redivia var. minor	29	» mammulosus	5
» sierrae	29	» megapoticus	5, 51
» triphylla	29	» minimus	52
» tweedyi	27, 29	» mueller-melchersii	5
» tweedyi var. rosea	29	» mueller-moellerii	5
Lobivia	81, 82	» multicostatus	5, 54
Lobivia famatimensis	8, 83	» muricatus	5, 51, 52, 54
» hoffmanniana	20	» neoarechavaletai	5
» jajoiana	83	» neobueneckerii	5, 52
» shaferi	83	» neohorstii	5
» wrightiana	83	» neohorstii var. juvenaliformis	5
Lophophora williamsii	19, 20	» nom. nud.	5
Maihuenia albolanata	64, 93	» nigrispinus	5
» albolanata v. viridulispina	64, 93	» orthacanthus	5
» andicola	64	» ottonis	5, 51, 52, 53
» brachydelphys	64	» ottonis var. arechavaletai	51
» patagonica	64	» ottonis var. paraguayensis	51
» philippi	63, 64, 65	» ottonis var. uruguayus	51
» poeppeggii	62, 64, 93	» ottonis var. venclusianus	51
» tehuelches	63, 64, 65	» ottonis var. villa-velhensis	51
» valentinii	63, 65	» oxycostatus	5, 52
Malacocarpus	4	» proliferus nom. nud.	5
Mammillaria bombycina	42	» pseudoherteri	5
» fissurata	19	» pulvinatus	5, 6
» oteroi	91	» purpureus	5, 6
» theresae	70	» rauschii	5
» wildii	8	» rechenis	5, 52
Mamillopsis senilis	15	» roseolatus	5
Melocactus violaceus	34	» rutilans	5
Micranthocereus auriazureus	34	» schlosseri	5
» violaceoflorus	34	» scumannianus	5
Neobessaya erinaceus	4	» scopa	5, 52
» similis	90	» scopa var. candidus	52
Nopalxochia phyllanthoides	58	» scopa var. ramosus	52
Notocactus acutus	5, 52	» sellowii	5
» alacriportanus	5	» sessiliflorus	5
» allos iphon	5	» stegmannii	5, 6
» apricus	51, 52, 53	» submammulosus	5
» arachnites	5, 53	» sucineus	5, 53

Notocactus	sucineus var. albispinus	53	Toumeyia	lophophoroides	86
»	tabularis	5, 53	Trichocereus	chilensis	90
»	tennicylindricus	5, 52	»	santiaguensis	17
»	tephracanthus	5, 6	Turbinacarpus	lophophoroides	86
»	tephracanthus var. fricii	6	Uebelmannia	buiningii	87
»	tephracanthus f. macrocanthus	6	»	gummifera	34, 87
»	tephracanthus var. pauciareolatus..	6	»	meninensis	87
»	tephracanthus f. sellowii	6	»	meninensis-rubra	87
»	tephracanthus var. sessiliflorus ..	6	»	pectinifera	87
»	tephracanthus f. tubinatus	6	»	pectinifera var. elegans	87
»	tephracanthus var. varwerkianus ..	6	»	pseudopectinifera	87
»	uebelmannianus	5, 53	»	warasii	87
»	vanvlietii	5	Weingartia		81
»	venclusianus	51	Wigginsia		4
»	werdermannianus	5	Yucca		6
Opuntia	camanchica v. rubra	62			
»	darwinii	63			
»	erectoclada	90			
»	microdasys	90			
»	mojavensis	90			
»	montana	65			
Oreobroma	mexicanum	28			
Oreocereus	trollii	15			
Pachypodium	lamerei	60			
Parodia	alacriportanus	4			
»	brevihamatus	4			
»	bueneckerei	4			
»	echinopsoides sp. nova	40			
»	papagayana sp. nova	88			
»	prestoensis sp. nova	54			
Pilocereus	aurisetus	34			
»	densilanus	34			
»	glaucochrous	34			
»	lutzbergii	34			
»	saxicola	34			
Pseudopostoa	melanostele	15			
Pseudolobivia	aurea	83			
Pygmaocereus	densiaculeatus	20, 45			
»	napinus	20			
Rebutia		81, 91			
Rebutia	steinbachii	81			
Roseocactus	fissuratus	19			
Stephanocereus	leucostele	34			
Sulcorebutia	candidae	93			
»	krugeri	81			
»	lepida	94			
»	steinbachii	81			
»	taratensis v. minimas	81			
Thelocactus	hexaedrophorus	86			

FORSIDEBILLEDER:

- Nr. 1: Ferocactus latispinus
 Nr. 2: Aloe marlothii
 Nr. 3: Fra Københavns Botaniske Have
 Nr. 4: Agave filifera

GUNSTIGT TILBUD

Nopalea dejecta	10,- kr.
1 Mam. ortiz-rubiona, gruppe	25,- kr.
Sortiment 5 forsk. større planter	30,- kr.
5 forsk. større Mamillaria	50,- kr.
Sortiment 5 forsk. Gasteria	25,- kr.
Krainz: Die Kakteen, kompl. 1-3	150,- kr.

Send beløbet,
 hvorefter planterne straks tilsendes.

HANS KEIL

D-2381 Neuberend / Sydslesvig

Sukkulenter til friland

Specialkatalog over
 Sempervivum, Joviborba
 og nærstående slægter
 – samt over Iris

Gerne postordre

MAILANDS STAUDER

Simmelbrovej 36, 7200 Grindsted

ALT I PLANTER

– frilands og indendørs

TOSTHOLM PLANTESKOLE

Gl. Landevej 54 – Albertslund
 Tlf. (02) 64 31 53

Stort udvalg i kaktus og andre sukkulenter

(kvalitet – kvantitet – service)
 Plantelister udsendes ikke

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

KAKTUS

Stort udvalg

– også store og importplanter

Vildplanter fra Brasilien og
Mexico er ankommet

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallensbæk
2620 Albertslund – Tlf. (02) 64 50 95

Plantelister udsendes ikke

Allerede før De når Hamborg, kan De finde
vort kaktusgartneri »Klein Mexiko«. Vor
LILLE virksomhed har altid et STORT sorti-
ment af interessante planter til Dem!

De er velkommen til et besøg til enhver
tid, undtagen mandag. Grupper helst forud-
anmeldelse. – Ingen forsendelser.

OTTO POUL HELLWAG

KAKTUS GARTNERI

D. 2067 Reinfeld/Holsten

Steinfelder Heckkaten

(vejen Reinfeld – Bad Segeberg)

Ing. H. van Donkelaar

Werkendam / Holland

Betydeligt udvidet sortiment i
sukkulenter, kaktus samt andre sjældne
planter.

Min nye plante- og frøliste sendes
mod forudbetaling af 2.50 h fl
og tillægget 1977 koster + 1 h fl.

(internat. postanvisning)

– Alle henvendelser kan ske på dansk –

KARLHEINZ UHLIG

frø- og kulturplanter import – eksport

D-7053 Rommelshausen, Lienstr. 5

Ny frøliste 1977 er lige udkommet!

Alle læsere og kunder i Nordisk Kaktus
Selskab ønskes et godt NYTÅR og også
fremover glæde og gode resultater inden
for vor kaktushobby!

H-IMPORT

ITALIENSK TERRACOTTA

Rødlerkrukker samt rødlerpoter til
hus og have, ca. 40 modeller.

Billede, model 134, højde ca. 17 cm, diameter ca. 22
cm, vejledende udsalgspris ca. kr. 69,50.

Rekvirer brochure over alle modeller og få samtidig
oplysning om nærmeste forhandler.

H-IMPORT
Liselundsvej 6, 2660 Brøndby Strand
Telf. (02) 54 09 13 eller (02) 90 44 12